

Il-Karta tal-Għalliema

Gwida għat-Tmexxija tal-Eżami tal-Fehim mis-Smigh

1. Qassam il-karti bil-mistoqsijiet u itlob lit-tfal jiktbu isimhom, kunjomhom u l-klassi. Ibda r-rikording u ara li kulhadd qed jisma'. L-iskript jinqara darbtejn.
2. F'każ li r-rikording ma jaħdimx sew, aqra l-iskript kollu bil-mod u b'lehen ċar kemm tista'. L-iskript **aqrah darbtejn**, kwarta kull darba.

Tfal, merħba għal dan l-eżami tas-smigh.

Tistgħu tibdew taraw l-eżerċizzji li għandkom fil-karta ta' quddiemkom. Għandkom 5 minuti għal dan. Għalissa tiktbu xejn.

(Wara 5 minuti)

Issa se taraw u tisimgħu l-ewwel filmat qasir. Segwuh sew għax wara tridu twieġbu l-mistoqsijiet fuqu. Wara l-film, se jinqrawlkom taħriġ A u B. Waqt li qed issegwu l-film, tistgħu tibdew taħdmu t-taħriġ A u B. Il-film u l-mistoqsijiet se tisimgħuhom darbtejn.

Episodju Nru 191 –
Il-quċċija.mp4

Aghfas l-ikona biex jibda l-film

Il-Quċċija

Il-kuġin tiegħi Ben se jagħlaq sninu. Se jagħlaq sena. Fil-festin kulhadd se jgħidlu 'Awguri, Awguri'. Hekk ngħidu meta rridu nawguraw lil xi hadd. 'Awguri'. U peress li se jagħlaq sena, fil-festin issir ċerimonja speċjali. Meta t-tfal jagħlqu sena, issirilhom il-quċċija. Hemm hi l-kelma - quċċija. Imma, allura, xi tfisser

eżatt din il-kelma? Il-quċċija hija tradizzjoni Maltija. Fil-quċċija, il-mistednin kollha jgħibu xi haġa magħhom. Dawn l-affarijiet jitpoġġew hdejn xulxin fl-art, imbagħad il-ġenituri jitolqu t-tarbija fl-art u din tagħzel oġġett minnhom. L-ewwel oġġett li taqbad, jgħidu li jbassar il-futur tagħha, ngħidu aħna x-xogħol li se tkun qed tagħmel fil-futur. Ehhh, min jaf hux veru? Hafna drabi fil-quċċija jpoġġu bajda. Jekk it-tarbija taqbad il-bajda, ikun ifisser li fil-futur ser ikollha risq u haġja mimlija. Jekk it-tarbija tagħzel martell, ifisser li fil-futur hemm mnejn tkun xi mastrudaxxa jew skarpan. Il-mastrudaxxa jaħdem l-għamara u l-iskarpan isewwi ż-żraben. L-istetoskopju, hafna drabi, ukoll jintgħazel bħala wieħed mill-affarijiet li jitpoġġew fl-art fil-quċċija. U x'taħsbu li jkun ifisser jekk it-tarbija tagħzel l-istetoskopju? Hekk hu. Dan ikun ifisser li t-tarbija fil-futur ser ikollha xogħol fil-qasam tas-saħħa, bħal ngħidu aħna, tabib jew infermier. Ir-rutella tfisser xogħol ta' perit. Il-perit huwa dak li jiddisinja d-djar. Ehhh, għadni lanqas naf x'se nieħu miegħi għall-festin ta' Ben. Ehhh, iva naf: neħodlu ajruplan żgħir tal-ġugarelli. Jekk Ben jaqbad l-ajruplan ikun ifisser li 'l quddiem hemm mnejn isir pilota. Ohh xi pjaċir!! Joqgħod idur id-dinja bl-ajruplan!

* * *

Issa se naqralkom taħriġ A u B. Waqt li qed naqralkom, tistgħu tkomplu taħdmu t-twegibiet.

Taħriġ A.

Qabbel kolonna A ma' kolonna B skont dak li smajt fis-silta. (4 marki)

	KOLONNA A		KOLONNA B
1	Ben		tintuża biex nifirġu lil xi hadd għal xi haġa
2	Il-quċċija		dawk li jattendu għal xi festin
3	Awguri		isem it-tifel li se jagħlaq sninu
4	Il-mistednin		tradizzjoni antika Maltija

Issa se ngħaddu għal Taħriġ B. (6 marki)

Agħzel it-twegiba t-tajba billi taqta' linja taħt it-tajba skont dak li smajt.

1. L-affarijiet li jintużaw fil-quċċija jitpoġġew (fuq mejda, mal-art).
2. It-tarbija jgħidu li se ssir tabib jekk tagħzel (martell, stetoskopju).
3. Ir-rutella hija marbuta max-xogħol ta' (perit, skarpan).

4. L-oġġett li tagħzel it-tarbija jkun ifisser ix-xogħol (ta' missierha, futur tagħha).
5. L-awtur tas-silta ddeċieda li jieħu miegħu (ajruplan, bajda) għall-quċċija.
6. Jekk Ben isir pilota, ikun jista' (jaqla' ħafna flus, iżur ħafna pajjiżi).

Issa se ngħaddu għat-tieni silta.

Isimgħu sew għax wara tridu twiegħbu l-mistoqsijiet fuqha. Wara l-qari, se jinqrawlkom ukoll taħriġ Ċ, D u E. Waqt li qed tisimgħu s-silta, tistgħu tibdew taħdmu t-taħriġ Ċ, D u E. Is-silta u l-mistoqsijiet se tisimgħuhom darbtejn.

It-Tieni Silta

In-Nemla u l-Ħamiema

Darba waħda, nemla bil-għatx resqet lejn xifer ix-xmara biex tixrob. Kif resqet lejn l-ilma, dan kien fond u baqgħet nieżla u bdiet tegħreq. Ħamiema fuq fergħa ta' siġra fil-qrib ratha u taret b'werqa f'ħalqha. Tbaxxiet lejn in-nemla u telqet il-werqa fejn l-imsejkna nemla telgħet fuqha mill-ewwel.

"Grazzi ħafna li salvajtني," qalet in-nemla b'nifisha maqtuġħ. "Xi darba għad insalvak jien". Il-ħamiema tbissmet u taret mill-ġdid fuq is-siġra. Kaċċatur fil-qrib lemaħ lill-ħamiema u kien pront se jispara meta ħass qarsa fil-wiċċ ta' siequ u għajjat bl-uġiġħ. Il-ħamiema nħasdet u taret tigris 'l bogħod. Mill-għoli lemħet lin-nemla li kienet għadha kif salvat u ndunat li din qarset lill-kaċċatur biex salvatilha ħajjitha.

Ħrafa ta' Esopu.

Taħriġ Ċ.

(4 marki)

Agħzel jekk is-sentenza hijiex VERU jew FALZ skont dak li smajt fis-silta.

1. In-nemla resqet lejn ix-xmara biex tfittex l-ikel. **Veru jew Falz?**
2. Ix-xmara kienet fonda għan-nemla. **Veru jew Falz?**
3. In-nemla kienet għawwiema tajba fl-ilma fond. **Veru jew Falz?**
4. Il-kaċċatur kien qed josserva lin-nemla minn fuq siġra. **Veru jew Falz?**

Issa se ngħaddu għal Taħriġ D.

Imla l-vojt bil-KELMA li smajt fis-silta.

(3 marki)

1. Il-ħamiema xeħtet _____ fl-ilma biex issalva lin-nemla.
2. In-nemla qalet _____ lill-ħamiema li salvatha mill-għarqa.
3. Il-ħamiema _____ lin-nemla biex turiha li ħadet gost b'li qaltilha.

Issa wasalna għall-aħħar taħriġ, it-Taħriġ E.

Wieġeb dawn il-mistoqsijiet fi KLIEMEK skont dak li smajt fis-silta.

(3 marki)

1. X'kien se jagħmel il-kaċċatur meta ra lill-ħamiema?

_____.

2. X'għamlet in-nemla biex salvat lill-ħamiema?

_____.

3. X'tagħlima ried jagħti Esopu permezz ta' din il-ħrafa?

_____.

Issa se terġgħu tisimġu s-silta u l-mistoqsijiet. Intom tkunu tistgħu tiċċekkjaw it-tweġibiet tagħkom u timlew fejn ħallejtu vojt.

* * *

Wara li jinstemgħu s-silta u l-mistoqsijiet għat-tieni darba, agħti ħames minuti lit-tfal biex tara li jkunu lestew it-tweġibiet tagħhom. Fl-aħħar tista' tgħid:

Grazzi! L-eżami tas-smiġħ spiċċa.